

Aleksandra Łukaszak

"Zum Problem der Frage in der Textauslegung. (O problemie pytania w interpretacji /wyłożeniu/ tekstu)", Hermann Müller-Solger, "Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik" R. 5 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/3 (61), 266

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/1/ MÜLLER-SOLGER Hermann: Zum Problem der Frage in der Textauslegung. (O problemie pytania w interpretacji /wyłożeniu/ tekstu). "Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik". R. 5: 1975, z. 17, Göttingen, s. 117-136.

Wychodząc od skonstruowanego przez Collingwooda pojęcia pytania autor omawia na wstępie problem pytania w hermeneutyce i dydaktyce (Emilio Betti, Hans-Georg Gadamer, Franz Loeser, Roman Ingarden, Henry Hiz, Jean Piaget); następnie przechodzi do zagadnienia struktury i funkcji pytania, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia pytania za pomocą fraz werbalnych i relacji wewnątrzdanowych. Skutki modelu: pytanie - odpowiedź, mają szczególne znaczenie dla hermeneutycznego badania tekstów. Aktualnie brak opracowanej metodologii konstruowania pytań w odniesieniu do przedmiotów hermeneutycznych. Artykuł kończy omówienie hermeneutycznych procesów tworzenia pytań. Pytanie jest pomostem między tekstem a czytelnikiem, względnie między świadectwem przekazu i jego "wykładawcą". Umożliwia ono skok z powierzchni tekstu na płaszczyznę sensu, tworzy strukturę kręgu rozumienia (Zirkelstruktur des Verstehens). Funkcje i formy pytania w odniesieniu do "wyłożenia" tekstu wymagają dalszych badań.

BP/61/108

A.Ł.

/1/ MÜLLER-VOLLMER Kurt: Rezeption und neue Tendenz. (Recepcja i nowe tendencje). "Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik". R. 5:1975, z. 17, Göttingen, s. 10-25.

W oparciu o własną, krytyczną ocenę najbardziej typowych amerykańskich prac badawczych o charakterze fenomenologicznym autor szkicuje 30-letnią historię tzw. "ruchu fenomenologicznego" w Stanach Zjednoczonych. Ocenia go jako czynnik produktywny w sporze z akademickim New Criticism i w krystalizowaniu się nowej koncepcji pojęcia dzieła i interpretacji. Wychodząc od pragmatyzmu ruch ten rozwijał się na bazie stylizowanej początkowo przez emigrację europejską z 1933 r. szerokiej recepcji podstawowych dzieł fenomenologicznych (Husserl, Szkoła Genewska, Ingarden), przenikania do Ameryki psychologii egzystencjalnej i wzrostu zainteresowania zagadnieniami hermeneutyki. Wielowarstwowa recepcja fenomenologii w Stanach Zjednoczonych doprowadziła do pluralizmu pojęć i metod tego ruchu. Wyjaśnienia wymaga zwłaszcza wprowadzone przez Haliburtona pojęcie zawartej w tekście, auktorialnej "intencjonalności", używane substytutynie z wieloznacznym terminem "świadomość", a także problem identyfikowania tekstu oryginalnego z tekstem egzegezy. Autor wskazuje na konieczność stworzenia jednolitej teorii jako podstawy do nowych badań w dziedzinie fenomenologii.

BP/61/109

A.Ł.